

EK-96: 9 TEMMUZ 2019 TARİHLİ TEMYİZ DİLEKÇESİ*

YARGITAY ( ) HUKUK DAİRESİ BAŞKANLIĞINA
Sunulmak Üzere
ANKARA BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
20. HUKUK DAİRESİNE

DURUŞMA İSTEMLİ TEMYİZ DİLEKÇESİ**Esas No:** 2017/1161**Karar No:** 2019/642

TEMYİZ EDEN DAVACI : KEMAL GÖZLER - (T.C. No: ...)
VEKİLİ : Av. FAHRETTİN KAYHAN - ... ANKARA
DAVALILAR : 1-RAMAZAN Çağlayan - (T.C. No: ...)
 2-SEÇKİN YAYINCILIK SANAYİ VE TİC. A.Ş.
VEKİLİ : Av. MEHMET KAAN KOÇALI - ... ANKARA
DAVANIN KONUSU : Eserden Usulsüz Alıntı Sebebiyle Tecavüzün
 Tespit ve Ref'i Maddi ve Manevi Tazminat
TEMYİZ EDİLEN KARAR : Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk
 Dairesinin 26.6.2018 tarih ve Esas No: 2017/1161,
 Karar No: 2019/642 sayılı kararı
BU DİLEKÇENİN KONUSU: Yukarıdaki kararın temyizen incelenerek bozulması
 talebinden ibarettir.
TEBLİĞ TARİHİ: 3 Temmuz 2019

DAVANIN ÖZETİ

1. 14.3.2012 tarihinde Ankara 2. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinde Ramazan Çağlayan ve Seçkin Yayıncılık A.Ş. ye karşı, tecavüzün tespiti ve ref'i, maddi ve manevi tazminat davası açtık.

2. Bu davada davalı Ramazan Çağlayan'ın İDARİ YARGILAMA HUKUKU isimli kitabında davacı Kemal Gözler'in İDARE HUKUKU isimli kitabından yapılmış pek çok usulsüz alıntı olduğunu iddia ettik ve bu iddi-

* İçeriği büyük ölçüde tarafımdan hazırlanmış olan bu temyiz dilekçesi, vekilim sayın Fahrettin Kayhan'ın imzasıyla sunulmuştur.

alarımızı ispat için dilekçemizin ekinde sunduğumuz “EK-3” isimli 249 sayfa uzunluğunda bir belgede 276 adet somut örnek verdik. Bu örneklerin her birinde davalı Ramazan Çağlayan’ın paragrafları ile Kemal Gözler’in paragrafları alta alta verilmiş ve örneklerde nasıl usulsüz alıntılar bulunduğu tek tek gösterilmiştir.

3. Ankara 2. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinde oldukça uzun bir yargılama süreci sonucunda, davanın açılmasından 5 yıl sonra, 12.7.2017 ve E.2012/49 ve 2017/292 sayılı kararıyla, davamız 3/4 oranında kabul edilmiştir.

4. Ankara 2. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesinin bu kararına karşı davalılar tarafından 11/10/2017 tarihinde istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

5. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesi, 22/12/2017 tarihli tensip kararıyla bilirkişi incelemesi yaptırılmasına karar vermiş ve itirazlarımıza rağmen bilirkişi olarak Prof. Dr. Hayri Bozgeyik, Dr. Celal Işıklar ve Prof. Dr. Gül BAYSAN seçilmiştir.

6. Bilirkişi üyelerini ret taleplerimiz Dairenin iki ayrı ara kararıyla reddedilmiştir.

7. Bilirkişi heyeti bire karşı iki oyla davalı Ramazan Çağlayan’ın kitabında usulsüz alıntı bulunmadığı yolunda görüş bildirmiştir.

8. Bilirkişi raporuna itirazlarımızı 5 Kasım 2018 tarihli dilekçelerimizle sunduk. Bilirkişi heyeti üyelerinden ikisi hakkında yeni sebeplerle tekrar ret talebinde bulunduk. Keza ek rapor alınmasını talep ettik.

9. Daire, bilirkişi heyeti üyelerinin reddi konusundaki talebimizi reddetti ve bazı konularda aynı bilirkişi heyetinden ek rapor istenmesine karar verdi.

10. Sunulan ek rapor da bire karşı iki oyla aleyhimizeydi. Bu rapora karşı da itirazlarımızı 19 Şubat 2019 tarihinde sunduk. Fransızca bilmedikleri halde Fransızca metinler hakkında değerlendirme yapan iki bilirkişinin görevden alınmasını talip ettik. Mahkeme talebimiz hakkında karar vermeksizin ve davamızın esastan reddine ilişkin kararını 29/5/2019 tarihli duruşmada açıkladı ve gerekçeli karar tarafımıza 3.7.2019 günü tebliğ edildi.

TEMYİZ EDİLEN KARARIN ÖZETİ

Kendisine karşı temyiz başvurusunda bulunduğumuz Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesi, 26.6.2018 tarih ve Esas No: 2017/1161, Karar No: 2019/642 sayılı kararında, bilirkişi raporlarını değerlendirdikten sonra, bire karşı iki oy çoğunluğuyla, dava konusu kitapta usulsüz alıntı ol-

madığı kanaatine ulaşmış ve istinaf konusu Ankara 2. Fikri ve Sinaî Haklar Hukuk Mahkemesinin 12.07.2017 tarih ve E.2012/49 ve K.2017/292 sayılı kararın KALDIRILMASINA ve davanın REDDİNE karar vermiştir.

TEMYİZ SEBEPLERİMİZ

Önce ara kararlara ilişkin itiraz sebeplerimizi, sonra da esas hakkındaki itiraz sebeplerimizi açıklayacağız.

I. ARA KARARLARA İLİŞKİN TEMYİZ SEBEPLERİMİZ

Ara kararlara ilişkin temyiz sebeplerimizi şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Bilirkişi Prof. Dr. Hayri Bozgeyik ile İlgili Talebimiz Hakkındaki 26.2.2017 Tarihli Ara Karar

23.2.2018 tarihli dilekçemizle bilirkişi Prof. Dr. Hayri Bozgeyik hakkında ret talebinde bulunduk. Ret sebebimizi dilekçemizde şu şekilde belirtmiştik:

“Prof. Dr. Hayri Bozgeyik, davalı Prof. Dr. Ramazan Çağlayan ile Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesinde 2004-2011 yılları arasında birlikte görev yapmışlar. Davalı ile uzun yıllar birlikte çalışan bir öğretim üyesinin tarafsız bir şekilde bilirkişilik göreve yapamayacağı açıktır. Prof. Dr. Hayri Bozgeyik, davalı Prof. Dr. Ramazan Çağlayan ile aynı Üniversitede (Marmara Üniversitesinde) aynı yüksek lisans yapmıştır (Çağlayan 1993-1994; Hayri Bozgeyik 1993-1995 yılları). Dolayısıyla Prof. Dr. Hayri Bozgeyik, davalı Prof. Dr. Ramazan Çağlayan ile öğrencilik dönemlerine giden bir tanışıklıkları ve dostlukları vardır”.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesi, 26.02.2018 tarihli ara kararıyla Hayri Bozgeyik hakkındaki ret talebimizin reddine karar vermiştir.

Türkiye’de 70’den fazla, Ankara’da 11 hukuk fakültesi var iken, davalı ile aynı fakültede uzun yıllar birlikte çalışmış ve aynı üniversitede aynı yıllarda yüksek lisans yapmış bir öğretim üyesinin bilirkişi olarak seçilmesi bilirkişilerden beklenen tarafsızlık ve objektiflik sıfatıyla bağdaşmayacağı açıktır. Ara kararda belirtilen bilirkişi bulmakta güçlük gerekçesi (“... yargılama sırasında birçok bilirkişinin ya reddedilmesi ya da görevden çekilmesi ve bu nedenle bilirkişi görevlendirilmesi konusunda yaşanan zorluklar da gözetildiğinde...”) fikri haklar uzmanı bilirkişi için geçerli değildir. İlk derece mahkemesi huzurunda fikri haklar uzmanı bilirkişi temininde güçlük ya-

şanmamıştır. Yaşanan bilirkişi temini güçlüğü idare hukuku öğretim üyelerine ilişkindir.

Bu nedenle bilirkişi Prof. Dr. Hayri Bozgeyik hakkında ret talebimizin kabul edilmemesine ilişkin Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20'nci Hukuk Dairesinin 26.2.2017 tarihli *ara kararı hukuka aykırıdır ve bu ara karar sonucunda temin edilen bilirkişi raporuna dayanılarak verilen esas hakkında karar da bu sebeple hukuka aykırıdır ve bozulmalıdır.*

2. Bilirkişi Prof. Dr. Hayri Bozgeyik ile İlgili İkinci Ret Talebimiz Hakkındaki 26.2.2017 Tarihli Ara Karar

5.11.2018 tarihli bilirkişi raporuna karşı davacı asıl tarafından sunulan itiraz dilekçemizin I nolu maddesinde bilirkişi Prof. Dr. Hayri Bozgeyik hakkında şu ek sebeple ret talebinde bulduk:

“Hayri Bozgeyik ile davalılardan biri olan Seçkin Yayınevi arasında yazar-yayıncı ilişkisi vardır. Bilirkişi Hayri Bozgeyik’in “Poliçede Müracaat Hakkı” (1. Baskı, 2004, ISBN: 9753475914) ve “Mimaride Telif Hakları” (İkinci Baskı, 2014, ISBN: 9750228360) isimli kitabı Davalı Seçkin Yayınevi tarafından yayınlanmıştır. Bilirkişi Hayri Bozgeyik’in kendisiyle telif hakkı sözleşmesi imzaladığı, kendisinden telif ücreti aldığı bir Yayınevinin telif haklarına ilişkin bir davasında tarafsız davranamayacağı açıktır”.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesi, 21.11.2018 tarihli duruşmada verdiği ara kararla Hayri Bozgeyik hakkındaki ret talebimizi, “anılan bilirkişinin son olarak 2014 yılında davalı Seçkin Yayıncılık A.Ş.’den kitabının yayınlanmış olması tek başına bilirkişinin tarafsızlığından şüphe edilmesini gerektirir bir hal olmadığı” gerekçesiyle reddetmiştir.

Burada tekrar hatırlatalım ki, bu davanın diğer davalısı Seçkin Yayınevdir. Yayınevinin bir yazarının Yayınevine karşı açılmış bir davada bilirkişi olarak görevlendirilmesi hukuka aykırıdır. Ankara’da bilirkişilik yapabilecek pek çok fikir ve sanat eserleri uzmanı var iken, gidip, davalı Yayınevinin yazarının bilirkişi olarak seçilmesi iyi niyetten uzaktır. *Söz konusu ara karar hukuka aykırı olduğu için bu ara karara dayalı olan esas hakkındaki karar da hukuka aykırıdır ve bozulmalıdır.*

3. Bilirkişi Dr. Celal Işıklar ile İlgili Ret Talebimiz Hakkındaki 26.2.2017 Tarihli Ara Karar

31.03.2018 tarihli dilekçemizle bilirkişi Dr. Celal Işıklar hakkında, adı geçenin öğretim üyesi olmadığı ve dolayısıyla harici bilirkişi olarak görevlendirilemeyeceği ve davalı ile aynı Fakültede çalıştığı ve davalının verdiği

idare hukuku derslerinin pratik kurlarını yürüttüğü gerekçesiyle ret talebinde bulundu. Ret gerekçemizi şu şekilde açıklamıştık:

“1. DR. CELAL IŞIKLAR ÜNİVERSİTE ÖĞRETİM ÜYESİ DEĞİLDİR. “HARİCİ BİLİRKİŞİ” OLARAK SEÇİLEMEZ: Ufuk Üniversitesinde konuk öğretim elemanı olarak, ders ücreti karşılığında, ikinci dönem haftada iki saat “HUK 422 İdare Hukuku (Uygulama)” isimli dersi vermektedir. Üniversitede kadrosu olmayan bir kişinin neden Üniversite Rektörlüğü tarafından bilirkişilik yapabilecek öğretim üyesi olarak bildirildiği ve neden Daireniz tarafından “harici bilirkişi” olarak seçildiği anlaşılammaktadır. Daireniz üniversitede öğretim üyesi olmayan bir kişiyi bilirkişi olarak seçecek ise; bu bilirkişinin 3 Kasım 2016 tarih ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu uyarınca bilirkişi siciline ve listesine kayıtlı olmalıdır. Bunun dışında harici bilirkişi seçilmesi için HMK m.268’deki şartların gerçekleşmesi gerekir ki, bu şartlar Celal Işıklar bakımından gerçekleşmemiştir. Üniversite öğretim üyesi olmayan ve bilirkişi listesine veya siciline kayıtlı olduğu anlaşılmayan Celal Işıklar’ın, sanki üniversite öğretim üyesiymiş gibi harici bilirkişi olarak görevlendirilmesi hukuka aykırıdır.

2. BİLİRKİŞİ İLE DAVALI AYNI FAKÜLTEDE GÖREV YAPMAK-TADIRLAR: Bilirkişi Dr. Celal Işıklar, davalı Prof. Dr. Ramazan Çağlayan ile aynı Fakülte “konuk öğretim elamanı” olarak ders vermektedirler. http://www2.ufuk.edu.tr/?page_id=284 adresinde yayınlanan “Ufuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Akademik Kadro”suna göre bilirkişi Dr. Celal Işıklar ile davalı Prof. Dr. Ramazan Çağlayan “konuk öğretim elemanı” olarak ders vermektedirler. **Bu Fakülte “İdare Hukuku” dersi davalı Prof. Dr. Ramazan Çağlayan tarafından; “İdare Hukuku (Uygulama)” isimli ders de bilirkişi Celal Işıklar tarafından verilmektedir.** Yani teorik ders davalı, aynı dersin pratiği bilirkişi tarafından verilmektedir. Bilirkişinin davalının taraf olduğu böyle bir davada tarafsız ve objektif olarak rapor hazırlayamayacağı ortadadır”.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesinin 3/4/2018 tarihli ara kararıyla şu gerekçeyle reddetmiştir:

“Bilirkişi olarak atanan Celal Işıklar’ın üniversitede kadrolu öğretim üyesi olmamasının, bilirkişinin konuk öğretim üyesi olduğu üniversitede davalının da konuk öğretim üyesi olmasının bilirkişinin tarafsızlığında şüphe edilmesinin gerektirmediği anlaşılma ile bilirkişinin reddine ilişkin davacı vekilinin talebinin reddine karar vermek gerekmiştir”.

Görüldüğü gibi ara kararda, üniversitede kadrolu öğretim üyesi olmayan bir kişinin neden harici bilirkişi olarak görevlendirildiği hususu açıklanmamıştır. Daire “bilirkişinin konuk öğretim üyesi olduğu üniversitede davalının da konuk öğretim üyesi olmasını” bilirkişinin tarafsızlığından şüpheye düşürecek bir unsur olarak görmemiştir. **Ama Daire, nedense bu iki öğretim**

elemanından birinin (davalı) teorik dersi, diğerinin (bilirkişi) o dersin pratik dersini yaptığı vakasını görmezden gelmiştir. Yani bilirkişi, davalının asistanı gibi, davalının verdiği teorik dersin “uygulanmalı” dersini yapmaktadır. Davalı ile bu şekilde yakın işbirliği içinde olan bir kişi hâliyle bilirkişi olarak görevlendirilemez. Celal Işıklar’ın davalı karşısında tarafsız bilirkişilik yapabileceği hususu tartışmalıdır. Bu nedenle Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesinin 3/4/2018 tarihli ara kararı hukuka aykırıdır ve bu karara dayalı olan esas hakkında kararı da hukuka aykırıdır ve bu nedenle bozulmalıdır.

4. Bilmedikleri Bir Dildeki Metinleri Değerlendirerek Bilirkişi Raporu Tanzim Eden Prof. Dr. Hayri Bozgeyik ve Dr. Celal Işıklar’ın Görevden Alınmaları ve Haklarında ... Bulunulması Talebimiz Hakkında 26.2.2017 Tarihli Ara Karar

Ek bilirkişi raporuna karşı 19.2.2019 tarihli itiraz dilekçesinin (ve keza davacı asılın ayrı tarihli itiraz dilekçesinin) 1 nolu maddesinde, bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar’ın kök raporunda 302 adet Fransızca paragrafın değerlendirilmesinin yapıldığı, *oysa bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar’ın Fransızca bilmedikleri* ve bu çevirilerin de *Fransızca Uzmanı Gül Baysan tarafından yapılmadığının beyan edildiği* tespitinde bulunmuş ve bilmedikleri bir dildeki paragraflara dayanarak bilirkişi raporu tanzim eden Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar’ın bilirkişilik görevinden alınmalarını ve haklarında ... karar verilmesini talep edilmiştir.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesi, bu talebimizden sonra yaptığı 13.3.2019 tarihli ilk duruşmada bu talebimiz hakkında bir karar vermemiştir. Bu talebimizi izleyen 8.5.2019 tarihli ikinci duruşmada ise Daire, bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar’ın görevden alınması talebimiz konusunda bir karar vermemiş sadece “davacı tarafın bilirkişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmasında muhtariyetine” karar vermiştir.

İstinaf Mahkemesinin, Fransızca bilmeyen ama Fransızca metinlere dayanarak bilirkişi raporu hazırlayan bilirkişileri görevden alma talebimiz hakkında karar vermemesi hukuka aykırıdır. Zira Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar’ın sundukları bilirkişi raporunun Fransızca bilmeden düzenlenmesi mümkün değildir. Bu hususu, davacı asıl, 19.2.2019 tarihli itiraz dilekçesinde ayrıntılı olarak açıklamıştır (s.1-6). Dosyada bulunan bu dilekçedeki açıklamalara bakılmasını önemle talep ediyoruz. Bununla birlikte, önemlerine binaen, bu açıklamaları burada özetlemek isteriz:

Kök bilirkişi raporunun ana metninde (s.6-176 arasında) yer alan toplam 102 örnekte toplam 302 (üçyüziki) adet Fransızca paragraf veya cümle bu-

lanmaktadır. Bu metinler, Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar imzalı olan çoğunluk görüşünde, Fransızca olarak yer almaktadır. *Sayın Bozgeyik ve Sayın Işıklar, sanki Fransızca biliyor gibi Fransızca metinleri, Kemal Gözler'in ve Ramazan Çağlayan'ın Türkçe çevirileriyle karşılaştırıyorlar ve davalı Ramazan Çağlayan'ın paragraflarının Kemal Gözler'in paragraflarından değil, Fransızca paragraflardan alınma olduğuna hükmediyorlar.* Bu hususları gözlemleyip, bilirkişi raporuna itiraz dilekçemizde, Fransızca bilmeyen bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar'ın nasıl olup da bu Fransızca metinleri okuyup anlayabildikleri sorusunu sormuştuk. Keza aynı yerde 302 adet Fransızca paragrafın Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar için Fransızca uzmanı Prof. Dr. Gül Baysan tarafından Türkçeye çevrilip çevrilmediği hususunun bilirkişi heyetine sorulmasını talep etmiştik.

Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar Fransızca bilmedikleri ortaya çıkmıştır. Fransızca uzmanı Prof. Dr. Gül Baysan ek bilirkişi raporunda ise sorduğumuz soruya ilişkin şu cevabı vermiştir:

“İtiraz ettiğim konularda bilirkişileri ikna etmek için yaptığım ve ayrık görüşlerimi içeren bölüme koyduklarım dışında bir çeviri yapmadım” (Ek Bilirkişi Raporu, s.6).

Prof. Dr. Gül Baysan, altını çizerek (kelimelerdeki koyu ile vurgu kendisine aittir) kendi ayrık görüşüne koydukları dışında bir çeviri yapmadığını söylüyor. Yani Sayın Bozgeyik ve Sayın Işıklar için bilirkişi raporunun 6 ilâ 176'ncı sayfalarında kullandıkları 302 adet Fransızca paragraf (haliyle paragraf tek cümlelik de olabilir) Türkçeye Sayın Bozgeyik ve Sayın Işıklar için **Gül Baysan tarafından da çevrilmemiştir.** *Fransızca bilmeyen Sayın Bozgeyik ve Sayın Işıklar'ın bu 302 adet paragrafı nasıl olup da anladıklarını ne bilirkişiler, ne de İstinaf Mahkemesi açıklayabilmiştir.*

Örnek olarak kök raporun 6 ilâ 176'ncı sayfaları arasında yer alan 13, 25, 28, 44, 51, 52, 53, 54, 73, 79, 91, 97, 101, 104, 109, 112, 121, 137, 142, 148, 151, 152, 153, 154, 156, 160, 162, 166, 167, 168, 169, 170,172, 177, 180, 181, 182, 183, 195, 197, 204, 205, 206, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 218, 219, 220, 221, 223, 226, 236, 248, 251, 257, 259, 264, 269 nolu örnekler altında verilen Fransızca paragraflara ve bu paragraflara dayanılarak yapılan değerlendirmelere bakılabilir. Bu değerlendirmeleri Fransızca bilmeyen bir bilirkişi yapabilir mi?

Mesela **“Örnek 104”**e ilişkin, Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar, bilirkişi raporunun 55'inci sayfasında, Ramazan Çağlayan'ın paragrafının Kemal Gözler'in kitabındaki paragraftan değil, doğrudan Fransızca kitaplardan alındığını göstermek için Chapus'nün kitabından üç paragraflık, Vedel/Delvolvé'nin kitabından dört paragraflık ve Rivero'nun kitabından bir paragraf-

lık Fransızca metinler vermektedir. Bu metinlerden sonra, şu değerlendirmeyi yapmaktadırlar:

“Bu örnekteki bilgilerin, Davalı tarafından dipnotlarında gösterilen Fransızca eserlerde yer aldığı görülmektedir. Aynı bilgilerin Davacı eserinde de yer alması, Davalının Davacı eserine atıf yapmasını gerektirmemektedir. Davalının bu karardan ilk defa Davacı eserindeki kullanımdan haberdar olması da asıl kaynağa ulaşım buradan yararlandığı şeklinde görüldüğünden Davacıya ayrıca atıf yapmasını gerektirmemektedir. Kaynak olarak gösterdiği **Fransızca eserleri kontrol ettikten sonra**, Davalının bu savı doğru kabul edilmiştir” (Kök Bilirkişi Raporu, s.55-56).

Görüldüğü gibi bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar açıkça **“Fransızca eserleri kontrol ettiklerini”** söylemektedirler. **Fransızca bilmeyen sayın bilirkişiler, bu “kontrol”ü nasıl olup da yapmışlardır?** Fransızca bilmeyen bilirkişiler, Ramazan Çağlayan’ın cümlelerinin Kemal Gözler’in kitabındaki cümlelere değil de, Fransızca asıl kaynaklardaki cümlelere benzediğine nasıl olup da hükmedebilmişlerdir? Bu mümkün müdür? *Eğer bu mümkün değil ise, bilirkişi raporunun 55’inci sayfasında yer alan 8 paragraflık Fransızca metnin Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar için bir başkası tarafından çevrilmiş olması gerekir. Bu metinler, bilirkişi Gül Baysan tarafından Türkçeye çevrilmediğine göre, ve keza bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar da Fransızca bilmediklerine göre, bu metinler kimin tarafından Türkçeye çevrilmiştir? ...*

Daha pek çok somut örnek verebiliriz:

- Örnek 53’e** ilişkin kök bilirkişi raporunun 28’inci sayfasının sondan bir önceki paragrafında yer alan Fransızca paragrafı Fransızca bilmeyen Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar, bu paragrafın o anlama geldiğini nasıl olup da anlamışlardır? Yoksa bu paragrafı onlara başka birisi mi çevirmişti? Benzer örnekleri artırabiliriz:
- Örnek 59’a** ilişkin olarak Bilirkişi Raporunun 31’inci sayfanın sonunda yer alan Chapus’dan alınma iki Fransızca paragrafı Türkçeye kim çevirmişti?
- Örnek 73’e** ilişkin bilirkişi raporunun 39’uncu sayfasının sondan ikinci paragrafından başlayıp 40’ıncı sayfanın ilk iki paragrafında devam eden dört paragraflık Fransızca bir metin verilmekte ve bu metin ile ilgili“bu bilgilerin (Ramazan Çağlayan’ın verdiği bilgilerin atıf yapılan Fransızca eserde de yer aldığı görülmektedir” sonucuna ulaşılmaktadır. Peki ama Fransızca bilmeyen Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar bu dört paragraflık Fransızca metni nasıl okuyup anlamışlar ve bu sonuca nasıl ulaşmışlardır? Yoksa bu Fransızca paragrafları onlar için başka biri mi Türkçeye çevirmişti?

- Örnek 101'e** ilişkin, bilirkişi raporunun 53'üncü sayfasında yer alan Chapus'nün kitabından alınma iki paragraflık Fransızca bir metni kim Türkçeye çevirmiştir?
- Örnek 109'a** ilişkin, bilirkişi raporunun 62'nci sayfasında yer alan Fransızca paragrafları Fransızca bilmeyen bilirkişiler nasıl olup da anlayabilmişlerdir?
- Örnek 121'e** ilişkin, bilirkişi raporunun 67'nci sayfasında yer alan Fransızca paragrafları Fransızca bilmeyen bilirkişiler için başka biri mi Türkçeye çevirmiştir?
- Örnek 137'ye** ilişkin olarak bilirkişi raporunun 70'inci sayfasında yer alan Fransızca paragraflar kimin tarafından Türkçeye çevrilmiştir?
- Örnek 151'e** ilişkin olarak bilirkişi raporunun 77'nci sayfasında yer alan beş paragraflık Fransızca metni kim Türkçeye çevirmiştir? İlginçtir ki, bu örnekte bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar, usulsüz iktibas iddiasının çözümlenmesi için Ramazan Çağlayan'ın verdiği söz konusu bilgilerin Fransızca eserlerde “var olup olmadığına bakmak gerekir” demekteler ve Fransızca eserlerden beş paragraflık alıntı yaptıktan sonra “davalı eserinde atf yapılan Fransızca eserlerde, örnekte yer alan bilgiler aynen yer almakta” tespiti yapmakta ve “sonuç olarak bu örnekte verilen bilgiler bakımından usulsüz iktibastan söz edilemeyeceği değerlendirilmektedir” sonucuna ulaşmaktadırlar. İyi güzelde, Fransızca bilmeyen sayın Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar nasıl olup da verdikleri beş paragraf Fransızca metni okumuşlar ve bu sonuca ulaşmışlardır? Yoksa bu Fransızca metin onlar için bir başkası tarafından mı Türkçeye çevrilmiştir?

Örnekleri çoğaltabiliriz. Şu örneklerde Fransızca paragraflar yer almaktadır:

Örnek 152	Örnek 205	Örnek 223
Örnek 153	Örnek 206	Örnek 224
Örnek 156	Örnek 207	Örnek 226
Örnek 162	Örnek 208	Örnek 229
Örnek 166	Örnek 210	Örnek 236
Örnek 167	Örnek 211	Örnek 248
Örnek 169	Örnek 212	Örnek 251
Örnek 172	Örnek 213	Örnek 257
Örnek 180	Örnek 214	Örnek 259
Örnek 182	Örnek 216	Örnek 259
Örnek 183	Örnek 217	Örnek 271
Örnek 197	Örnek 220	
Örnek 204	Örnek 222	

Yukarıdaki örneklerde Fransızca paragraflar yer almaktadır. Bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar, bu Fransızca paragraflara dayanarak davalı Ramazan Çağlayan'ın paragraflarının Kemal Gözler'in kitabındaki paragraf-

lardan değil, bu Fransızca paragraflardan alındığına hükmetmektedirler. Fransızca bilmeyen sayın bilirkişiler nasıl olup da bu Fransızca paragrafları anlamışlar ve Ramazan Çağlayan'ın cümlelerinin bu paragraflar alınma olduğuna hükmedebilmişlerdir? Yoksa bu paragraflar sayın bilirkişiler için başka birisi tarafından mı Türkçeye çevrilmiştir? .... Yukarıdaki paragraflar, Fransızca Uzmanı Gül Baysan tarafından Türkçeye çevrilmediğine göre, bilirkişi Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar da Fransızca bilmediklerine göre, bu paragrafları nasıl olup anlamışlar ve değerlendirebilmişlerdir?

Fransızca bilmeyen bilirkişiler tarafından hazırlanmış, içinde 302 adet Fransızca paragraf veya cümlenin bulunduğu böyle bir rapor gerçeği yansıtmaktan uzaktır. Dolayısıyla hukuka aykırıdır. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesinin **gerçeği yansıtmayan böyle bir bilirkişi raporuna dayanarak verdiği karar da hukuka aykırıdır ve bu nedenle bozulmalıdır.**

Yargılama sürecinde verilen ara kararlara ilişkin temyiz sebeplerini yukarıdaki gibi sıraladıktan sonra şimdi kararın esas hakkında temyiz sebeplerimizi açıklayalım:

II. KARARIN ESASI HAKKINDA TEMYİZ SEBEPLERİMİZ

Kararın esasında kullanılan gerekçelere ve bunlara ilişkin temyiz sebeplerimiz şu şekilde sıralanabilir:

1. “BENZERLİK VAR, AMA BUNLAR GENEL BİLGİLERDİR” GEREKÇESİ VE BUNA KARŞI TEMYİZ SEBEPLERİMİZ

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesinin 26.6.2018 tarih ve E.2017/1161, K.2019/642 sayılı kararında ve keza bu kararın dayanağı olan bilirkişi raporunda kullanılan temel gerekçelerden biri “alıntılarda benzerlik var, ama alıntılanan bilgiler genel bilgilerdir, dolayısıyla bu tür bilgilerin kaynak gösterilmeden alınması mümkündür” şeklindeki gerekçedir. Bu gerekçe, temyiz konusu kararda ve keza bu kararın dayanağı olan bilirkişi raporunda pek çok örnekte kullanılmıştır. Kararda şu örneklerde bu gerekçeye rastlanmaktadır:

Örnek 35
Örnek 36
Örnek 53
Örnek 59

Örnek 65
Örnek 166
Örnek 169
Örnek 222

Örnek 236
Örnek 248

Biz dava dilekçemize ekli “EK-3” nolu belgede açıkladığımız gibi, pek çok örnekte Ramazan Çağlayan'ın idare hukukunun temel bilgilerini dahi kendi cümleleriyle ifade etme zahmetine katlanmadan Kemal Gözler'in kita-

bindan kaynağını göstermeden aktardığını iddia etmiş ve bu iddialarımızdan pek çoğunda da ilk derece mahkemesi bizi haklı bulmuştur. Biz bu örneklerde Ramazan Çağlayan'ın alıntılacağı cümlelerle ifade edilen bilgi üzerinde Kemal Gözler'in tekel hakkının bulunduğunu iddia etmiyoruz; *Ramazan Çağlayan'ın bu bilgiyi kendi cümleleriyle ifade etme zahmetine katlanmadan ya kelimesi kelimesine, ya da çok büyük ölçüde benzer bir şekilde Kemal Gözler'in kitabından aktardığını, ama Kemal Gözler'e atıf yapmadığını iddia ediyoruz.* Ne demek istediğimizi dava dilekçemize ekli EK-3 nolu belgede bulunan ve ilk derece mahkemesi olarak bir usulsüz alıntı olduğuna karar verilen “Örnek 31” ile açıklayalım:

ÖRNEK 31

Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.281:

- *Asıl kararı hazırlayıcı değerlendirmeler:* Atama, unvan verme gibi bazı işlemlerden önce yazılı ve sözlü sınavlar, mülakatlar, tez veya eser incelemeleri gibi çeşitli değerlendirmeler yapılmaktadır. Burada asıl işlem atama yahut atamama, unvan verme ya da vermeme işlemidir.

Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.I, s.599:

Asıl Kararı Hazırlayıcı Değerlendirmeler.- Atama, unvan verme gibi bazı işlemlerden önce yazılı ve sözlü sınavlar, mülakatlar, tez veya eser incelemeleri gibi çeşitli değerlendirmeler yapılır. Burada asıl işlem atama veya atamayı reddetme, unvan verme veya vermeme işlemleridir.

Görüldüğü gibi yukarıdaki her iki kutu içinde toplam 36 kelime vardır. Kelimelerden sadece ikisi farklıdır. Kemal Gözler'in “veya” kullandığı bir yerde Ramazan Çağlayan “yahut” kelimesini, diğer bir yerde de “ya da” kelimesini kullanmıştır. Bunların dışında geri kalan 34 kelime aynıdır ve aynı sırayla geçmektedir. Birbirinden habersiz iki yazarın 36 kelimelik iki cümlenin 34 kelimesini aynı şekilde kurmaları mümkün müdür? Ramazan Çağlayan'ın bu 36 kelimelik iki cümlenin 34 kelimesini rastlantı sonucu Kemal Gözler ile aynı şekilde kurmasının imkan ve ihtimali yoktur. İlave edelim ki, Ramazan Çağlayan'ın Kemal Gözler'in kullandığı “veya” kelimesi yerine “yahut” ve “ya da” kelimelerini kullanması, bilinçli ve kötü niyetli olduğunu, bilerek ve kaynak göstermeksizin aynen alıntı yaptığını, ama fark edilmesin diye bir iki kelimeyi değiştirdiğini göstermektedir. Ramazan Çağlayan'ın yaptığı bu şey, dürüstlikle bağdaşmaz. Ramazan Çağlayan'ın yapması gereken şey, Kemal Gözler'e atıf yapmak istemiyorsa, emek verip söz konusu bilgiyi kendi cümleleriyle ifade etmekten ibaretti. Ne var ki Çağlayan, bu zahmete katlanmamıştır.

İstinaf Mahkemesi kararının dayanağı olan bilirkişi raporunda bu örnek konusunda şu değerlendirme yapılmıştır:

“Kaldı ki tarafların ‘asıl kararı hazırlayıcı değerlendirmeler’ başlığı altında yer verdikleri hususlar idare hukuku literatüründe genel bilgilerdir. Tarafların herhangi birinin hususiyetine dahil olmadıklarından bu bilgiler için atıf yapılması şart da olmamakla...” (Bilirkişi Raporu, s.18).

Tekrarlayalım: Biz Kemal Gözler’in yukarıdaki paragrafındaki bilgilerin Kemal Gözler’e atıf yapılmadan Ramazan Çağlayan tarafından alınamayacağını değil, Ramazan Çağlayan’ın *söz konusu bilgiyi vermek için cümle kurma zahmetine dahi katlanmadan* Kemal Gözler’in cümlelerini aktarma yoluna gittiğini iddia ediyoruz. Böyle bir aktarmanın kaynağını göstermeden yapılması, Kemal Gözler’in emeğimin sömürülmesi anlamına gelir.

Burada ayrıca belirtelim ki, yukarıdaki alıntıda tek hukuka aykırılık, Kemal Gözler’e atıf yapılmaması değildir; bu alıntı, FSEK, m.35/son’da öngörülen alıntının belli olacak şekilde yapılması şartına da aykırıdır. Bir aynen alıntı olduğu için bu alıntının tırnak içinde verilmesi gerekirdi.

Bu alıntıya ilişkin son olarak belirtelim ki, Ramazan Çağlayan, Ocak 2012’de yayınladığı dava konusu kitabın ikinci baskısından (*İdarî Yargılama Hukuku*, Ankara, Seçkin, İkinci Baskı, 2012) yukarıdaki alıntıyı çıkarmıştır. İkinci baskıda olsaydı, bu alıntı kitabın 338’inci sayfasında olacaktı. Ramazan Çağlayan bu alıntıyı ikinci baskıdan çıkardığına göre bu alıntının problemlı bir alıntı olduğunu herhalde kendisi de fark etmiştir.

Yukarıdaki örnek sadece bir örnektir. Temyiz edilen istinaf mahkemesi kararında 35, 53, 59, 65, 166, 169, 222, 236, 258 numaralı örneklerde benzer değerlendirmeler vardır. Bu örneklerde verilen bilgi bir ihtimal genel bilgidir. Ancak bu genel bilgileri Ramazan Çağlayan, kendi cümleleriyle ifade etmemiş, Kemal Gözler’in cümlelerini aktararak ifade etme yolunu seçmiştir; bunu yaparken de Kemal Gözler’e atıf yapmamıştır. FSEK, sadece bilginin içeriğini değil, bilginin ifade edilmiş şeklini, yani yazarın üslubunu da korur. Bir yazar, genel bilgileri diğer bir yazara atıf yapmaksızın aktarabilir; ama bunun için kendi cümlelerini kurmalıdır. Bir yazar, genel bilgileri aktarırken, kendi cümlelerini kurmuyor ise, bur başka yazardan aktarma yapıyorsa, o yazara atıf yapmalıdır.

2. “BENZERLİK VAR, AMA HUSUSİYET YOK” GEREKÇESİ

Bizim davamız somut örneklerle dayalıdır. Biz dava dilekçemizde ve onun ekinde sunduğumuz davacı Kemal Gözler tarafından hazırlanmış 249 sayfa uzunluğunda “EK-3” isimli belgede, Ramazan Çağlayan’ın kitabından 276 adet somut cümle ve paragraf verilmiş, daha sonra da her cümle veya paragraf altına bunların Kemal Gözler’in kitabından alındığı cümle ve paragraflar konulmuştur. Ramazan Çağlayan’ın paragrafları ve Kemal Gözler’in paragrafları karşılaştırıldıktan sonra, rastlantıyla açıklanamayacak benzerlik-

ler üzerinden Ramazan Çağlayan'ın bu cümle ve paragraflarının Kemal Gözler'in kitabından usûlüne aykırı olarak aldığı iddia edilmiştir (Örnek olarak dosyada bulunan dava dilekçemizin ekinde sunduğumuz "EK-3" nolu belge-deki herhangi bir örneğe bakılabilir).

İlk dava dilekçemize eklediğimiz EK-3'te verilen örneklerde Ramazan Çağlayan'ın cümle ve paragrafları ile Kemal Gözler'in cümle ve paragraflarım arasında kelime kelime aynılık veya rastlantıyla açıklanamayacak ölçüde benzerlik vardır. Ramazan Çağlayan'ın cümle ve paragrafları ile Kemal Gözler'in cümle ve paragrafları arasında çok büyük benzerlik veya ayniyet olduğunu görmek için idare hukuku veya fikri haklar hukuku profesörü olmaya gerek yoktur. Bunların arasında benzerlik veya ayniyetin bulunduğunu görmek için okuma yazma bilmek yeterlidir.

Görünen odur ki, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesinin çoğunluk üyeleri (ve keza bu Mahkemenin dayandığı bilirkişi raporunun çoğunluk üyeleri) bizim verdiğimiz apaçık örnekleri çürütmek için çok uğraşmışlardır. Ne var ki, Ramazan Çağlayan'ın cümleleri ile cümlelerim arasında benzerlik veya aynılık vakiasını onlar da inkar edememişler, bu benzerlik veya aynılığın intihal oluşturmayacağını "*alıntılanan paragrafta yazının hususiyetin bulunmadığı*" gerekçesini ileri sürerek savunmaya çalışmışlardır.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesininin 26.6.2018 tarih ve Esas No: 2017/1161, Karar No: 2019/642 sayılı kararında, aşağıdaki listede verilen örneklerde "benzerlik var, ama söz konusu cümlede veya paragrafta davacının hususiyeti yoktur" gerekçesi kullanılmıştır.

Örnek 13	Örnek 155	Örnek 211
Örnek 21	Örnek 160	Örnek 212
Örnek 32	Örnek 161	Örnek 213
Örnek 46	Örnek 162	Örnek 214
Örnek 53	Örnek 167	Örnek 215
Örnek 64	Örnek 168	Örnek 216
Örnek 65	Örnek 169	Örnek 218
Örnek 96	Örnek 170	Örnek 219
Örnek 99	Örnek 180	Örnek 220
Örnek 102	Örnek 181	Örnek 223
Örnek 103	Örnek 182	Örnek 224
Örnek 109	Örnek 183	Örnek 226
Örnek 111	Örnek 190	Örnek 209
Örnek 114	Örnek 195	Örnek 248
Örnek 120	Örnek 205	Örnek 259
Örnek 142	Örnek 206	Örnek 264
Örnek 152	Örnek 208	Örnek 273
Örnek 154	Örnek 210	

Yukarıdaki örneklerde Ramazan Çağlayan'ın cümleleri ile Kemal Gözler'in cümleleri arasında benzerlik olduğu İstinaf Mahkemesi tarafından da kabul edilmekte, ancak “söz konusu ifadenin davacı hususiyeti kapsamında yer almadığı”, “davacıya özgü olmadığı, onun hususiyetini taşımadığı”, “bir hususiyet taşımadığı”, “davacının hususiyetine dahil olmadığı”, “davacının hususiyeti kapsamında yer almadığı”, “hususiyet teşkil etmediği”, “hususiyete dahil olmadığı”, “davacının hususiyetinin olmadığı”, “örnekte yer alan ifadeler üzerinde davacının bir hususiyetinin olmadığı” gibi gerekçelerle bunların usulsüz iktibas teşkil etmediğine karar verilmiştir.

Burada yukarıdaki örnekleri tek tek incelemeyeceğiz. Bu örneklerin her biri bizim dava dilekçemizin ekinde sunduğumuz 249 sayfa uzunluğunda “EK-3” nolu belgede ayrıntılarıyla incelenmiştir. Her bir örnek için EK-3'e bakılabilir. Keza yine bu örneklerin hepsinde neden usulsüz iktibas bulunduğu ilk derece mahkemesine sunulan ve hükme esas alınan bilirkişi raporunda ve keza ilk derece mahkemesinin 292 sayfa uzunluğunda gerekçeli kararında tek tek ve ayrıntılarıyla gösterilmiştir.

Burada sadece Türkçe ve Fransızca alıntılarda “yazarın hususiyeti yoktur” argümanının nasıl kullanıldığını göstermek için iki örnek vereceğiz.

Dava dilekçemizin ekli “EK-3” nolu belgede 264 nolu örnek olarak verdiğimiz ve ilk derece mahkemesinin hükmünü dayandırdığı örneklerden biri olan “Örnek 264” şöyledir:

ÖRNEK 264

Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.555:

“Sermaye şeklinde tazminat (*indemnisation en capital*)” belli bir paranın bir defada zarar gören kişiye ödenmesi demektir. “İrat şeklinde tazminat (*indemnisation en rente*)” ise, hükmedilen paranın zarar gören kişiye belli aralıklarla (aylık veya yıllık) verilmesi demektir¹⁰¹⁰.

¹⁰¹⁰ İrat şeklinde tazminata ilişkin detaylı bilgi için bkz. İYİMAYA Ahmet, “Tazminatın İrat Şeklinde Belirlenmesi”, TBMBD, Y.3, Sy.1, Ankara 1990, s.23-45.

Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.1284:

“Sermaye şeklinde tazminat (*indemnisation en capital*)” belli bir paranın bir defada zarar gören kişiye ödenmesi demektir. “İrat şeklinde tazminat (*indemnisation en rente*)” ise zarar gören kişiye belli aralıklarla (aylık veya yıllık) belli miktarda bir paranın verilmesi demektir.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın paragrafı ile Kemal Gözler'in paragrafı iki kelime dışında aynıdır. Dahası Kemal Gözler'in tırnak işareti koyduğu yerde Ramazan Çağlayan da tırnak işareti koyuyor; Kemal Gözler'in parantez açıp kullandığı kavramın Fransızca karşılığını verdiği yerde

Ramazan Çağlayan da parantez açıp o kavramın Fransızca karşılığını veriyor. Kemal Gözler'in italik kullandığı yerde Ramazan Çağlayan da italik kullanıyor. Kemal Gözler'in paragrafında 37 kelime var. Ramazan Çağlayan'ın paragrafında ise 35 kelime var. Ramazan Çağlayan'ın kullandığı 35 kelime de ("hükmedilen" kelimesi hariç), Kemal Gözler'in paragrafında aynen ve aynı sırayla geçiyor. Bu 35 kelimenin iki yazar tarafından birbirini görmeden aynı şekilde sıralanması mümkün müdür? İki yazarın birbirini görmeden, aynı 35 kelimeyi aynı şekilde sıralaması, bu iki yazarın geceleyin aynı rüyayı görme ihtimalinden daha düşüktür.

Ramazan Çağlayan, tuhaf bir şekilde Kemal Gözler'den kelimesi kelimesine aldığı bu cümle için Kemal Gözler'e değil, kendisinden alıntı yapmadığı bir başka yazara atıf yapmaktadır.

Bu örneğe ilişkin İstinaf Mahkemesi kararında usulsüz olmadığı sonucuna şu gerekçeyle ulaşılmıştır:

“ÖRNEK 264: Örnek gösterilen Fransızca yapıtlarda, aynı terminolojinin farklı tümcelerde kullanıldığı, davalının davacının yanı sıra konuya ilişkin iki özel çalışmaya da atıf yaptığı, iki türe ilişkin tanımların öz ve net olduğu, davalı tarafından atıf yapılan eserlerde, söz konusu kavram ve tanımların yer aldığı, davacı tarafından kullanılan ifadelerin idare ve tazminat hukuku anlamında *bir hususiyeti ve özgünlüğü ifade etmediği*, bu nedenle *örnekte yer alan ifadeler üzerinde davacının bir hususiyetinin olmadığı* ve bir telif hakkı ihlalinin bulunmadığı kanaatine varılmıştır” (Gerekçeli Karar, s.27 son paragraf).

Oysa biz, ÖRNEK 264'te, söz konusu ayırımın Kemal Gözler tarafından icat edildiğini veya bu ayırım üzerinde Kemal Gözler'in tekel hakkının bulunduğunu, Ramazan Çağlayan'ın bu ayırımı Kemal Gözler'e atıf yapmadan veremeyeceğini iddia etmiyoruz. **Biz Ramazan Çağlayan'ın bu ayırımı kendi cümleleriyle ifade etmediğini, bu ayırımı ifade eden cümleleri Kemal Gözler'den kaynağını göstermeden kelime kelime aldığını iddia ediyoruz.**

Ramazan Çağlayan'ın yapması gereken şey, “sermaye şeklinde tazminat” ve “irat şeklinde tazminat” şeklindeki ayırımı kendi cümleleriyle ifade etmekten ibaretti. Ramazan Çağlayan bu ayırımı kendi cümleleriyle yazma zahmetine katlanmamış, bu ayırımı açıklamak için **Kemal Gözler'in paragrafını aynen almış, ama yazara atıf yapmamıştır.** Ramazan Çağlayan kendi cümlelerini kurma zahmetine katlanmıyor ise, Kemal Gözler'den aktarma yapıyor ise hâliyle Kemal Gözler'e atıf yapmalıdır. Bunun aksi kanuna da, ahlaka da, genel dürüstlük kurallarına da aykırılık teşkil eder; zira böyle bir şey bir emek sömürüsü teşkil eder.

Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesinin 26.6.2018 tarih ve Esas No: 2017/1161, Karar No: 2019/642 sayılı kararında, yukarıda listelenen en az 50 adet örnekte “*Ramazan Çağlayan’ın cümleleri ile Kemal Gözler’in cümleleri arasında benzerlik vardır; ama bu cümlelerde Kemal Gözler’in bir hususiyeti yoktur*” benzeri bir gerekçe kullanılıyor.

İstinaf mahkemesinin kararının can alıcı gerekçesi budur. Söz konusu alıntılarda davacının “hususiyet” var ise, temyiz konusu mahkeme kararı baştan sona çökmektedir. O nedenle burada “hususiyet” kavramı üzerinde durmak gerekir.

İstinaf Mahkemesi gerekçeli kararının 7 ve 8’inci sayfalarında “hususiyet” kavramı ve “eserin sahibinin hususiyetini taşıması” şartı genel olarak incelenmiş, hususiyet konusunda doktrinden ve yargısal içtihatlardan alıntılar yapılmıştır. **Ancak bu sayfalarda “hususiyet” konusunda verilen genel bilgiler, dava konusu somut olaya doğru bir şekilde uygulanmamıştır.** Tersine bizim kanaatimizce, kararın 7 ve 8’inci sayfalarında verilen hususiyet konusunda genel bilgilere bakılırsa, Ramazan Çağlayan’ın Kemal Gözler’den aldığı cümleler, tamı tamına Kemal Gözler’in hususiyetini taşıyan, onun üslubunu yansıtan cümlelerdir.

Kararın temel gerekçesi bu hususiyet kavramı üzerine kurulu olduğu için, biz de hususiyet kavramına değinmek gereğini hissediyoruz.

Bilindiği gibi 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 1/B maddesinin a bendinde göre “eser”, “sahibinin hususiyetini taşıyan ve ilim ve edebiyat, musiki, güzel sanatlar veya sinema eserleri olarak sayılan her nevi fikir ve sanat mahsulleri” olarak tanımlanmıştır.

Doktrinde hususiyet kavramı konusunda farklı görüşler var ise, de başkın görüşe göre hususiyet, sadece eserin içeriğindeki özgünlükte değil, eserin şeklinde ve üslubunda da bulunur. Prof. Dr. Ünal Tekinalp’e göre “*bilimsel eserlerde hem ide (buna burada teori de diyebiliriz) hem de idenin ifade ediliş şekli korunur*” (Ünal Tekinalp, *Fikri Mülkiyet Hukuku*, İstanbul, Vedat Kitapçılık, 5. Baskı, 2012, s.106). Prof. Dr. Fırat Öztan da “hususiyet” konusunda şöyle yazar: “*Dille ifade olunan bütün eserler’ (sprachwerke), eser sahibinin ruhundan kaynaklanarak yaratılmanın verdiği hususiyetleri, kendilerine (eser) esas teşkil eden ve yazarın zihninde yarattığı temadan (hikayeden, Fabel) emde eder; ama aynı zamanda kelimelerin kullanılış tarzı ile şekillenen fikir yürütme (Gedankenführung) ve teşkilinden, keza malzemenin toplanış ve seçiminden, taksim ve düzenlenmesinden*” (Fırat Öztan, *Fikir ve Sanat Eserleri Hukuku*, Ankara, Turhan, 2008, s.94).

Özetle fikir ve sanat eserleri hukukunda, **hususiyet**, sadece yazının içeriğinde savunulan fikirde değil, yazının kendisinde, fikrin ifade ediliş biçiminde de bulunur. Yazarın üslubu onun hususiyetidir. Fikir ve sanat eserleri hukukunda **sadece içerik değil, üslup da korunur**.

Kemal Gözler'in kitabı bir bilgisayar programı, bir robot tarafından yazılmamıştır. Bu kitap Kemal Gözler'in eseridir. Kemal Gözler'in kitaplarını okuyan herkes bilir ki Gözler'in kendine has bir üslubu vardır. Kitabındaki her cümle, her paragraf Kemal Gözler'in eseridir ve onun hususiyetini taşır. Her yazar, sadece cümleler ile ifade ettiği fikirler üzerinde değil, cümlelerinin kendisi üzerinde, bu cümlelerin *ifade tarzı ve üslubu üzerinde* de fikri haklara sahiptir. İstinaf mahkemesinin çoğunluk üyeleri tarafından anlaşılmayan, bilmezden gelinen şey budur.

Nihayet hususiyete ilişkin belirtmek isteriz ki, eser ve keza eserde bulunması gereken hususiyet, sadece eserin bütünü için değil, eserin bir parçası, bir paragrafı ve hatta tek bir cümlesi için dahi söz konusu olabilir. Fikir ve sanat eserlerinde eserin bütünü korunduğu gibi eserin içindeki tek bir cümle dahi korunur.

Dava konusu somut alıntı örneklerine dönerek şunu söylemek isteriz ki, dava dilekçemizin ekinde verdiğimiz 276 örneğin hepsinde Kemal Gözler'in hususiyeti vardır. Bu örneklerdeki cümlelerin hiçbirisi bir rastlantı sonucu bir başkası tarafından kurulabilecek cümleler değildir. Yukarıda verilen 37 kelimelik ÖRNEK 264'e tekrar bakalım. Konuyu ifade ederken kullanılacak yüzlerce kelime var iken bunların içinden bu 37 kelimenin seçilmesi, 37 kelimenin kendi içinde onlarca değişik şekilde sıralanması mümkün iken bu şekilde sıralanması, bunun bir üslup sorunu olduğunu gösterir. Bu 37 kelimeyi, Ramazan Çağlayan'ın Ramazan Çağlayan'ın Kemal Gözler'in kitabını görmeden bir rastlantı sonucu Kemal Gözler ile aynı şekilde kurmuş olması mümkün müdür? Bu bir rastlantıyla açıklanamaz ise, bundan şu sonuç çıkar ki, Ramazan Çağlayan bu cümleleri alarak Kemal Gözler'in üslubunu iktibas etmiştir. Cümlelerin sonunda Kemal Gözler'e atfı yapılmadığına göre de Ramazan Çağlayan'ın bu fiili intihal niteliğinde bir fiildir.

Burada şunu da belirtmek isteriz ki, yazarların üslubu korunmaz ise, fikri eserler herkesin serbestçe yağmalayacağı birer malzeme hâline gelir. Bu durumda ise dürüst olmayan yazarlar, kendileri cümle kurma zahmetine katlanmazlar; diğer yazarların kurduğu cümleleri kopyalarlar. Böylece asıl yazarların emeği sömürülmüş olur. Hususiyet sahibi yazarların emeklerinin sömürüldüğü bir ülkede fikir, sanat ve bilim gelişmez.

Bu arada belirtelim ki, Ramazan Çağlayan'ın kitabının Ocak 2012'de yaptığı ikinci baskısında, bu örnekte, Kemal Gözler'den alınmış olduğunu

iddia ettiğimiz paragrafı, tekrar kaleme almış (İkinci Baskı, s.580, son paragraf) ve Kemal Gözler'e tam 4 adet atıfta bulunmuştur (s.580, dipnot 705-108). Demek ki, ilk baskıda bir problem varmış!

Yukarıdaki örnek sadece bir örnektir. Sayın Dairenizden, yukarıdaki listede verilen örnekleri, Kemal Gözler' tarafından hazırlanan ve ilk dilekçemize ekli olan “EK-3” nolu belgeyi ve İlk Derece Mahkemesinin gerekçeli kararındaki değerlendirmeleri de göz önünde bulundurarak bu açıdan dikkatle incelemesini özellikle istirham ediyoruz.

“Çevirilerde Hususiyet Olmaz mı?”

Biz ilk dava dilekçemize ekli bulunan EK-3'te sunduğumuz pek çok örnekte Ramazan Çağlayan'ın atıf yaptığı Fransız yazarların eserlerinden veya mahkeme kararlarından değil, gerçekte Kemal Gözler'in kitabından alıntı yaptığını, ama Kemal Gözler'e değil, Kemal Gözler'in dipnotları üzerinden Fransız yazarlara atıf yaptığını (yani “transit atıf” yaptığını) iddia etmiş bunlara pek çok örnek vermiştik. İddiamızı ispat için de Ramazan Çağlayan'ın Fransız yazarlardan “çevirdiği” cümlelerin Kemal Gözler'in cümleleri ile birbir aynı veya çok büyük ölçüde benzer olduğunu ve bunun rastlantıyla açıklanamayacağı vakiasını ileri sürmüştük. İlk derece mahkemesi de bu örneklerimizden pek çoğunda bizi haklı görmüş ve bu örneklerde usulsüz alıntı olduğuna hükmetmiştir. Örnek olarak EK-3'te verilen 13, 21, 26, 28, 53, 101, 109, 160, 162, 167, 169, 170, 180, 181, 183, 202, 205, 208, 211, 214, 218, 220, 223, 224, 226 nolu örneklerle bakılabilir.

Temyiz konusu istinaf mahkemesi kararı ise Ramazan Çağlayan'ın Fransız yazarlardan kendisinin çevirdiğini iddia ettiği cümleler ile Kemal Gözler'in Fransız yazarlardan çevirdiğim cümleler arasında belli ölçüde benzerlik olduğunu kabul etmekte, ama bu benzerliğe rağmen ortada usulsüz alıntı olmadığını, çünkü söz konusu çevirilerin Kemal Gözler'in hususiyetini yansıtmadığını, Ramazan Çağlayan'ın da Kemal Gözler'e atıf yapmaksızın Fransız yazarlardan çeviri yapabileceğini, iki yazarın yaptığı çeviriler arasında benzerlik olabileceğine karar vermiştir. İstinaf Mahkemesi bu kararı, **çeviri de hususiyet olmayacağı anlamına gelir ki, haliyle bu hukuken yanlıştır.** Çeviride bir fikri eserdir. İstinaf mahkemesi kararında bu hususun bilinmemesi üzücüdür.

Belirtelim ki, biz, Ramazan Çağlayan'ın Fransız yazarları Kemal Gözler'e atıf yapmaksızın kendisinin Türkçeye çeviremeyeceğini iddia etmiyoruz. Ramazan Çağlayan da, Kemal Gözler'in yaptığı gibi istediği Fransız yazardan istediği paragrafları Türkçeye çevirebilir. Ancak bu çeviriyi Kemal Gözler'in çevirisinden yararlanmadan, *emek vererek kendisinin yapması ge-*

rekir. Oysa Ramazan Çağlayan, Kemal Gözler'in Fransız yazarlardan çevirdiği cümleleri, aynen kelimesi kelimesine veya çok büyük ölçüde benzer bir şekilde almakta, ama Kemal Gözler'e değil, doğrudan doğruya Fransız yazarlara atıf yapmaktadır. Örnek olarak bir üst paragrafta saydığımız örneklerin her birine dava dilekçesine eklediğimiz "EK-3" nolu belgede bulunarak bakılabilir. Burada durumu somutlaştırmak için tek bir örnek vermek istiyorum (Örnek ilk dava dilekçesine ekli EK-3 nolu belgeden alınmıştır):

ÖRNEK 28

Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.136-137:

Fransız Danıştayı bu tekniği ilk defa 28 Mayıs 1971 tarihli *Ville nouvelle Est* kararında kullanmıştır⁴³⁰. Karara konu olan olayda, . . .

"...Bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, malî külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sakıncaları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun (olduğu)..." şeklinde karar vermiştir. Görüldüğü gibi burada mahkeme, idarî işlemin fayda ve zararlarını tartmakta, zararı fazla çıkarsa, iptal kararı vermektedir.

⁴³¹ VEDEL/DEKOLVE, age, C.2, s.324.

Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.I, s.846:

Fransız Danıştayı bu tekniği ilk defa 28 Mayıs 1971 tarihli *Ville nouvelle Est* kararında kullanmıştır⁹¹⁰. Fransız Danıştayı bu kararında,

"bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, malî külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sakıncaları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun olarak verilebileceğine"

hükmetmiştir⁹¹¹. Diğer bir ifadeyle, bu teknikte işlemin yarar ve zararları hâkim tarafından tartılmakta; zararları yararlarından fazlaysa karar iptal edilmektedir⁹¹².

910. Conseil d'État, Assemblée, 28 Mayıs 1971, *Ville Nouvelle Est*, RDCE, 1971, s.409 (Bu kararın metni ve açıklaması Long *et al.*, *op. cit.*, s.623-635'te bulunmaktadır).

911. Conseil d'État, Assemblée, 28 Mayıs 1971, *Ville Nouvelle Est*, RDCE, 1971, s.409 (Nakleden: Long *et al.*, *op. cit.*, s.625).

912. Vedel ve Delvolvé, *op. cit.*, c.II, s.324.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan, Fransız Danıştayının 28 Mayıs 1971 tarihli *Ville nouvelle Est* kararından bir cümle alıyor ve bunu tırnak içinde italikle (yani aynen alıntı) formunda veriyor ve kaynak olarak Kemal Gözler'e değil, bir Fransız yazarlara (Vedel ve Delvolvé) atıf yapmaktadır. Cümlelerin tırnak içine alındığı ve italikle verilmesinden, bu cümlelerin Fransızca aslından Ramazan Çağlayan tarafından Türkçeye çevrildiği sonucu çıkar. Oysa gerçekte Ramazan Çağlayan bu cümleyi atıf yaptığı Vedel ve Delvolvé'den değil, Kemal Gözler'in kitabından almaktadır.

Kemal Gözler, bu Fransızca cümleyi

“bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, malî külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sakıncaları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun olarak”

diye çeviri yapmış; ne büyük rastlantı Ramazan Çağlayan da aynen

“Bir işlem hakkında ancak özel mülkiyete verdiği zararlar, malî külfeti ve muhtemelen sosyal nitelikteki sakıncaları, sunduğu yararlar karşısında aşırı değilse kamuya yararlılık kararının hukuka uygun (olduğu)..”

şeklinde çeviriyor. Görüleceği üzere toplam 26 kelimelik bir ifade, Kemal Gözler’in kitabında ve Ramazan Çağlayan’ın kitabında aynen, kelimesi kelimesine ve hatta virgüle virgülüne aynıdır. Ramazan Çağlayan’ın Kemal Gözler’in kitabındaki Fransızca çeviriyi görmeden bu cümleyi Türkçeye çevirmiş olabilir mi? Böyle bir şey akla ve mantığa sığar mı? İki çevirmenin 26 kelimeyi aynı şekilde aynı sırayla kullanması mümkün müdür?

Bunun mümkün olmayacağı konusunda bilirkişi heyetinin Fransızca uzmanı, çevirmen olarak tecrübe sahibi Prof. Dr. Gül Baysan’ın bilirkişi raporunun 184-185’inci sayfalarında yer alan ve sonu “*bu örnekte Davalının, Davacının yorumundan ve çevirilerinden yararlanmış olduğu açıkça görülmektedir*” şeklinde biten tahlilinin okunmasını özellikle istirham ederim.

İstinaf Mahkemesi ise söz konusu örneğe ilişkin olarak şu değerlendirmeyi yapmıştır:

“ÖRNEK 28: Bu örnekte, metinler arasındaki benzerlik veya ayniyetin, Fransızca bir yargı kararına ilişkin olmalarından kaynaklandığı, her iki metinde davacının mukayese tablosuna aldığı kısmın (bir işlem hakkında ancak...) kararda yer alan "teknığın" belirtildiği kısım olduğu, davalının söz konusu yargı kararından karardan yaptığı daha geniş bir çeviriye yer verdiği, kararın, bir "teknığın/yöntemin/usulün" ifade edildiği çekirdek kısmının her iki yazarda da aynı denilebilecek ölçüde benzer olduğu, bunun aynı zamanda, Vedel/Delvolve eserinde de yer verilen kısım olduğu, davalının Fransız Danıştay web sitesi ve Chapus eserini kaynak olarak gösterdiği, sonda ise davacı gibi yine Vedel'e atfı yaptığı, karara Türkçe eserinde ilk yer veren davacı olsa da davalı tarafından aynı kararın farklı bir kaynaktan daha geniş çevirisine yer verildiği, **uyuşmazlık konusu olan cümlelerin bir yargı kararından alındığı**, kararın farklı kapsamda çevirisi her iki yazar tarafından yapıldığı, **yargı kararı metni olduğu için** yazarlar kendi cümleleri yerine birebir Türkçeye aktardıklarından bu örnek bakımından FSEK.31.madde hükmü de dikkate alınarak usulsüz iktibasın söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır (Gerekçeli Karar, s.12).

Biz iki ayrı çevirmenin birbirinden habersiz olarak nasıl olup da aynı 26 kelimeyi seçebileceklerini ve nasıl olup da aynı sırayla dizebileceklerini ve hatta virgülleri de aynı yere koyacaklarını anlamış değiliz. İstinaf Mahkemesinin sayın çoğunluk üyelerinin buna nasıl olup da ikna oldukları anlamak mümkün değildir.

Yine İstinaf Mahkemesinin yukarıdaki gerekçede **FSEK 31'e dayanmaları tamamıyla yanlıştır**. Bilindiği gibi FSEK, m.31, “*kazai kararların çoğaltılması, yayılması, işlenmesi veya her hangi bir suretle bunlardan faydalanma*” serbestisini getirir. Biz Ramazan Çağlayan'ın Fransız Danıştayının bir kararından alıntı yapamayacağını iddia etmiyoruz; biz Ramazan Çağlayan'ın Fransız Danıştayının söz konusu kararının Türkçeye kendisi çevirmediğini, Kemal Gözler'in çevirisinden aktardığını iddia ediyoruz. İstinaf Mahkemesinin çoğunluk üyeleri, ya FSEK, m.31'in anlamını bilmiyorlar, ya da çevirinin bir fikri eser olduğunu bilmiyorlar. Burada FSEK 31 ile ilgili bir husus yoktur ve çeviri de bir fikri eserdir.

Tekrarlayalım: **Bilimsel veya edebi her çeviri bir fikri eserdir ve çevirenin kaçınılmaz olarak hususiyetini yansıtır**. Yukarıdaki Fransızca cümleyi Kemal Gözler çevirmiştir. Bir robot veya Google Translate gibi bir program değil. Kemal Gözler'in çevirdiği cümleyi Ramazan Çağlayan'ın kendi çevirmiş gibi yazması ve Kemal Gözler'e atıf yerine Fransızca asıl kaynağa atıf yapması, FSEK, m.35'e aykırılık teşkil eder.

Örnek 28, İkinci Baskıda Ne Hâle Gelmiştir? Ramazan Çağlayan Örnek 28'deki alıntıyı kitabının ikinci baskısından çıkarmıştır. İkinci baskıda olsaydı, 173'üncü sayfada olacaktı. Ramazan Çağlayan'ın bu alıntıyı kitabın ikinci baskısından çıkarmış olması, bizim bu alıntıya ilişkin iddiamızda haklı olduğumuzu gösterir.

3. İSTİNAF MAHKEMESİ KARARINDA ALINTILARIN “İKTİBASIN BELLİ OLACAK ŞEKİLDE YAPILMASI” ŞARTINA UYGUNLUĞU TARTIŞILMAMIŞTIR

Bilindiği üzere Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 35'inci maddesinin son fıkrasına göre “*iktibasın belli olacak şekilde yapılması lazımdır*”. Bu şu anlama gelir: Bir eserden yapılan alıntı, o eserin bir parçası olmadığı, bir başka eserden alınmış olduğu üçüncü kişiler tarafından kolaylıkla anlaşılabilmesi gerekir. Yani okuyucu, bir eseri okuduğunda, o eserde alıntı olan kısımların yazarın düşüncesi değil, bir başka yazarın düşüncesi olduğunu kolayca anlayabilmelidir. Alıntı niteliğinde olan cümlelerin bir başka eserden alındığı belli değil ise, bu durum intihale yol açar (Özge Öncü, *İktibas Serbestisi ve Sınırları*, Ankara, Yetkin, 2010, s.348). Yine bilindiği gibi, aynen

alıntıda, yani bir eserdeki cümlelerin, kelime kelime, noktası virgülüne bir başka esere alınması durumunda, alıntılanan cümlelerin veya paragrafın *turnak içinde verilmesi veya italikle dizilmesi* veya üç satırdan uzun olması durumunda alıntılanan satırların *girintili paragraf olarak verilmesi* gerekir (Öncü, *op. cit.*, s.349).

Aynen alıntı turnak içine alınmamış ise, alıntılanan cümlelerin sonunda atıf yapılmış olsa bile ortada bir usulsüz alıntı vardır; çünkü FSEK, m.35/son'da öngörülen “*iktibasın belli olacak şekilde yapılması*” şartına uyulmamıştır. Bu husus bilirkişi raporunda tartışılmadığı gibi, tersine bilirkişi raporunda böyle durumlarda Ramazan Çağlayan'ın bana yaptığı atıf, ortada usulsüz alıntı olmadığı iddiasına bir delil olarak sunulmuştur. Bir örnek aşağıda verilmiştir:

ÖRNEK 195

Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.461:

İdare hukukunda “kusursuz sorumluluk (*responsabilité sans faute*)” idarenin hukuka uygun eylem ve işlemlerinden doğan zararları bazı durumlarda tazmin etmesi yükümlülüğüdür³⁰⁷.

³⁰⁷ GÖZLER, age., C.II, s.1071.

Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.1071:

“Kusursuz sorumluluk (*responsabilité sans faute*)” idarenin hukuka uygun eylem ve işlemlerinden doğan zararları bazı durumlarda tazmin etmesi yükümlülüğüdür.

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın yukarıdaki cümlesi Kemal Gözler'in cümlesinden alınmıştır. Ramazan Çağlayan da zaten cümlelerin sonunda Kemal Gözler'e atıf yapmaktadır. Ama bu alıntı, kelimesi kelimesine, noktası virgülüne yapılmış bir alıntı, yani bir “aynen alıntı”dır. Dolayısıyla turnak içinde italikle veya girintili paragraf olarak verilmesi gerekirdi. Ramazan Çağlayan'ın aynen alıntıyı sanki ortada mealen bir alıntı varmış gibi vermesi FSEK, m.35/son'da öngörülen “*iktibasın belli olacak şekilde yapılması*” şartına aykırılık teşkil eder.

Gerekçeli kararda bu örnek hakkında şu sonuca varılmıştır:

“ÖRNEK 195: Bu örnekte yer alan tanımın idare hukukunun genel bir ifadesi olup davacı hususiyetine dahil olmadığı, kaldı ki, örnekte yer alan cümle sonunda davacı eserine açıkça atıf yapıldığı, bu nedenle iktibasın usulsüz olmadığı kanaatine varılmıştır” (Gerekçeli Karar, s.21 son paragraf).

Biz zaten bu örneğe ilişkin Kemal Gözler'e atıf yapılmadığı iddiasında bulunmadık. Biz bu örnekteki alıntının turnak içine alınmadığı, yani belli olacak şekilde yapılmadığını ve bu nedenle alıntının FSEK, 35/sona aykırı

olduğu iddiasında bulunmuştuk. İlk derece mahkemesinin gerekçeli kararında bu örneğe ilişkin kaynaksız alıntı gerekçesi yoktur. İlk derece mahkemesi, 195 nolu örneği “aynen alıntı tırnak içinde belirtilmediği” için FSEK, m.35’teki iktibasın belli olacak şekilde yapılması şartına aykırı görmüştür.

Görüldüğü gibi ilk derece mahkemesi değil, **istinaf mahkemesi, FSEK, 35’inci maddesinin son fıkrasını dava konusu olaya yanlış bir şekilde uygulamıştır.** Kanunun yanlış uygulanması bozma sebebidir. Bu karar bu nedenle bozulmalıdır.

Örnek 195, İkinci Baskıda Ne Hâle Gelmiştir?- Birinci baskıda Kemal Gözler’in kitabından usûlsüz olarak alındığını iddia ettiğimiz cümleyi Ramazan Çağlayan, kitabının ikinci baskısından çıkarmıştır. Bu cümle olsaydı ikinci baskının 513’üncü sayfasında olacaktı. Ramazan Çağlayan’ın bu cümleyi ikinci baskıdan çıkarmış olması, bu cümleye ilişkin yukarıda dile getirdiğim iddianın doğru olduğunu gösterir.

4. ÖRNEK 137’DEKİ MADDİ HATANIN ALINTILANMASI İNTİHALİN TARTIŞILMAZ KANITIDIR

Bu davada en çürütülmez delilimiz 137 nolu örnektir. Zira bu örnekte Kemal Gözler’in dipnotta yaptığımız bir maddi hata (s.433 yerine yanlışlıkla s.233 yazması) aynen Ramazan Çağlayan’ın ilgili alıntıda sonra yaptığı dipnotta da vardır. Önce örneği verelim:

ÖRNEK 137

Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.420:

İdarî sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar dolayı açılan dava, bir tam yargı davası olduğuna göre, bu davayı ancak sözleşmenin tarafları açabilirler³³.

³³ VEDEL/DELVOLVÉ, age., c.II, s.233; GÖZLER, age., C.II, s.181.

Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s181:

İdarî sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar dolayı açılan dava, bir tam yargı davası olduğuna göre, bu davayı ancak sözleşmenin tarafları açabilirler⁷³⁷.

737. Vedel ve Delvolvé, *op. cit.*, c.I, s.233.

Bu örnek neden bizim en sağlam örneğimiz? Çünkü Kemal Gözler’in kitabının 737 nolu dipnotunda Vedel ve Delvolvé’nin kitabının atıf yaptığı sayfa numarası (s.233) yanlıştır. Söz konusu alıntı Vedel ve Delvolvé’nin kitabında sayfa 233’te değil, sayfa 433’te bulunmaktadır. Kemal Gözler’in yaptığı aynı maddî hatanın Ramazan Çağlayan’ın kitabında da bulunması, Ramazan Çağlayan’ın atıf yaptığı Vedel ve Delvolvé’nin kitabından değil,

alıntıyı Kemal Gözler'den yaptığını gösterir. **Dipnotun ve dipnottaki maddi hatanın da alınması intihalin en tartışmasız kanıtıdır.** Eğer Ramazan Çağlayan, alıntıyı Kemal Gözler'den yapmıyor olsaydı, gerçekten Vedel ve Delvolvé'nin kitabına baksaydı, doğru sayfa numarasının 233 değil, 433 olduğunu görür ve dipnotta 233 değil, 433 yazardı. İki yazarın 1200 sayfalık kitabın aynı sayfasına yanlışlıkla atıf yapması tesadüfle açıklanabilir mi?

Dipnottaki maddi hatanın da aktarılması **ilk derece mahkemesinin gerekçeli kararında** hükme dayanak teşkil etmiş ve kararda “*iki yazarın/kişinin aynı doğruları yapması belli şartlar altında normal karşılanabilirse de aynı yanlışlıkların yapılması olağan karşılanamaz*” denmiştir. Maalesef **istinaf mahkemesi** bu hususu gözden kaçırmış ve şu değerlendirmeyi yapmıştır:

“**ÖRNEK 137:** İdari sözleşmelerin tam yargı davasına konu olacağı idare hukukunun bilinen temel bir konusu olup, bu bilgi bütün idare hukuku eserlerinde yer aldığından ve bu örnekte verilen cümle için, davacının eserine açıkça atıf yapılmış olduğundan, usulsüz iktibastan söz edilemeyeceği kanaatine varılmıştır” (Gerekçeli Karar, s.18).

Görüldüğü gibi istinaf mahkemesinin gerekçeli kararında Örnek 137'ye ilişkin bu can alıcı husus, görmezden gelinmiş, bu husus kararda tartışılmamıştır. Bu delilin görmezden gelinmesi, söz konusu kararı hukuka aykırı hâle getirmiştir. Karar bu nedenle bozulmalıdır.

Örnek 137 Ramazan Çağlayan'ın Kitabının İkinci Baskısında Ne Hâle Gelmiştir?- Örnek 137'de Kemal Gözler'in kitabından alınmış olduğunu iddia ettiğim cümlelerin sonunda, Çağlayan'ın kitabının ikinci baskısında, Vedel ve Delvolvé'ye yaptığı atıfı çıkarmıştır. Cümlelerin sonunda olması gerektiği gibi sadece Kemal Gözler'e atıf vardır (İkinci Baskı, s.479, dipnot 31). Ramazan Çağlayan'ın bu dipnottan Vedel ve Delvolvé'yi çıkarıp sadece Kemal Gözler'e atıf yapması yukarıdaki iddiamızda haklı olduğumuzun Ramazan Çağlayan tarafından da kabul edildiğini gösterir.

5. GEREKÇELİ KARARDA USULSÜZ ALINTI OLDUĞU KABUL EDİLEN, AMA “MADDİ HATA”, “BASIM HATASI” VE “ZUHUL ESERİ” OLARAK AÇIKLANAN ÖRNEKLER

Gerekçeli kararda Örnek 104'e ilişkin kaynaklı alıntı problemi “basım hatası”, Örnek 105'i ilişkin “zuhul eseri” ve Örnek 148'e ilişkin olarak kaynaklı alıntı problemi “maddi hata” olarak açıklanmış ve bu nedenle de söz konusu alıntılar bir usulsüz ayırtı olarak görülmemiştir. Bu örneklerden 148'i yakından inceleyelim:

ÖRNEK 148**Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, op. cit., 2011, s.433:**

Bu sorunun cevabını, idarî sorumluluğun doğum tarihi de olan, Fransız Uyuşmazlık Mahkemesinin 1873 tarihli *Blanco* kararında¹¹¹ bulmaktayız. Mahkeme söz konusu kararında şöyle demektedir:

“...Devletin kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle bireylerle verilen zararlardan dolayı devlete yüklenebilecek sorumluluk, bireyler ile bireyler arasındaki ilişkiler için Medenî Kanunda kabul edilmiş ilkelerle düzenlenemez. Bu sorumluluk ne genel, ne de mutlaktır. Bu sorumluluğun hizmetin gerekleri ve devletin hakları ile özel kişilerin haklarını uzlaştırma ihtiyacına göre değişen özel kuralları vardır. O hâlde devletin bireylere verdiği zararlar hakkında karar vermeye sadece idarî makamlar yetkilidir...”¹¹².

¹¹¹ Kararın metni ve incelemesi için bkz.: LONG/WEIL /BRAİBANT /DELVOLVÉ/GENEVOIS, age., s.1-7; RİCCİ, Memento, s.11; DE FORGES, age, s275.

¹¹² “Considérant que la responsabilité, qui peut incomber à l'Etat pour les dommages causés aux particuliers par le fait des personnes qu'il emploie dans le service public, ne peut être régie par les principes qui sont établis dans code civil, pour les rapports de particulier à particulier; que cette responsabilité n'est ni générale, ni absolue; qu'elle a ses règles spéciales qui varient suivant les besoins du service et la nécessité de concilier les droits de l'Etat avec les droits privés” (LONG/WEIL/BRAİBANT/DELVOLVÉ/GENEVOIS, age., s.1-7.

Gözler, İdare Hukuku, op. cit., 2003, c.II, s.953:

Bu soruya Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi yukarıda gördüğümüz 1 Şubat 1873 tarihli Blanco kararıyla idarî sorumluluğun özerkliği lehinde cevap vermiştir: Fransız Uyuşmazlık Mahkemesi şöyle demiştir:

“Devletin kamu hizmetlerinde istihdam ettiği kişilerin fiilleriyle bireylere verilen zararlardan dolayı devlete yüklenebilecek sorumluluk, bireyler ile bireyler arasındaki ilişkiler için Medenî Kanunda kabul edilmiş ilkelerle düzenlenemez. Bu sorumluluk ne genel, ne de mutlaktır. Bu sorumluluğun hizmetin gerekleri ve devletin hakları ile özel kişilerin haklarını uzlaştırma ihtiyacına göre değişen özel kuralları vardır. O hâlde [devletin bireylere verdiği zararlar hakkında karar vermeye] sadece idarî makamlar yetkilidir”⁹⁷.

97. “Considérant que la responsabilité, qui peut incomber à l'Etat pour les dommages causés aux particuliers par le fait des personnes qu'il emploie dans le service public, ne peut être régie par les principes qui sont établis dans code civil, pour les rapports de particulier à particulier; que cette responsabilité n'est ni générale, ni absolue; qu'elle a ses règles spéciales qui varient suivant les besoins du service et la nécessité de concilier les droits de l'Etat avec les droits privés” (Tribunal des conflits, 1 Şubat 1873, Blanco, 1er suppl. s.61, nakleden: Long et al., op. cit., s.1).

Görüldüğü gibi Ramazan Çağlayan'ın bütün cümleleri, Kemal Gözler'in cümleleriyle aynıdır. Açıktır ki, Ramazan Çağlayan, *Blanco* kararını Türkçeye kendisi çevirmemiş; Kemal Gözler'in çevirisinden almıştır.

Temyiz konusu gerekçeli kararda bu örnekteki usulsüz alıntı “maddi hata” olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle usulsüz alıntı olmadığına karar verilmiştir. Gerekçeli kararda bu örneğe ilişkin şöyle denmiştir:

“ÖRNEK 148: Davalı tırnak içinde yer vererek davacının çevirisini aynen kullandığını kabul etmekte, ancak gereken hallerde davacıya atıf yaptığı halde burada atıf yapmamasını bir maddi hata şeklinde açıkladığı, davalının, çeviri için birebir yararlandığı hallerde (Çağlayan, age., s.10, dpn.17) davacı eserine atıf yaptığı, Örnek’te yer alan Türkçe karar çevirisi altında davacının “çeviren” olarak gösterilmesi gerekirken, dipnotta sadece orijinal metin ve kaynağına yer verildiği, çevirinin tırnak içinde aktarılması, başkasından yapıldığı anlamına geldiğini bilebilecek durumda olduğu, ancak davacıya atıf yapılmamasının davalıya ait kitabın ders kitabı olması ve FSEK.35.m. hükmü uyarınca haklı bir oran dahilinde kalması da dikkate alındığında **bu durumun bir maddi hata olarak değerlendirildiği**, bu nedenle bu örnekte usulsüz iktibas iddialarının yerinde olmadığı kanaatine varılmıştır”.

Şüphesiz ki her yazar maddi hata yapabilir. Ama bu örnekte ne gibi bir maddi hata olabilir? Dipnot basılmamış mıdır? Dipnot kaymış mıdır? Nasıl olup da dipnotta atıf yapılırken “GÖZLER” yazılacak yerde “LONG/WEİL/BRAİBANT/DELVOLVÉ/GENEVOİS” yazılmıştır? Bir yazarın ismi yerine başka yazarların isimlerinin yazılması (üstelik isimlerde herhangi bir benzerlik bulunmaz iken) nasıl olup da bir “maddi hata” sonucu olabilmektedir?

Dahası bu örneğe ilişkin ilk dava dilekçemizi ekli “EK-3” isimli belgede etraflıca açıkladığımız gibi, söz konusu paragraf, öncesinde ve sonrasında kaynak gösterilmeksizin yapılan büyük bir alıntının parçasıdır. Siyak ve siyak kuralı uyarınca bir delili öncesi ve sonrasına bakarak değerlendirmek gerekir. Bu konuda daha fazla bir şey söylemeden bu örneğe ilişkin olarak **İlk Derece Mahkemesinin** gerekçeli kararından şu cümleleri almakla yetiniyorum:

“Bu örnekte ağır, ciddi bir intihal durumu vardır. ... Üslup ve kullanılan kelimelerdeki tesadüfî aşan benzerlik yanında davalının yabancı bir mahkeme kararının çevirisini davacıya atıf yapmaksızın aktarmış olması, davacının fikri emeğinin eseri olan bu bölümü/çeviriyi kanuna aykırı biçimde kendine mal etmesi anlamına gelmektedir ve intihaldir”.

İstinaf Mahkemesinin gerekçeli kararında gerçekte birer usulsüz alıntı teşkil eden bazı örneklerde alıntının “maddi hata”, “basım hatası” ve “zuhul eseri” olarak mazur görülmesi hukuka aykırıdır; çünkü bu “maddi hata”nın, “basım hatası”nın veya “zühlün” nasıl olup da gerçekleştiği akla uygun ve mahtıklı bir şekilde açıklanmamıştır. Dolayısıyla “maddi hata”, “basım hatası” ve “zuhul eseri” gerekçesi doğru değildir ve bu nedenle de söz konusu karar hukuka aykırıdır ve bozulmalıdır.

6. DAVALININ DAVACININ ESERİNE ÇEŞİTLİ YERLERDE ATIF YAPMASI, DİĞER YERLERDE DE DAVACIDAN USULSÜZ ALINTI YAPMADIĞINI GÖSTERİR Mİ?

İstinaf Mahkemesinin gerekçeli kararının (ve keza bu kararın dayanağı olan bilirkişi raporunun) çeşitli sayfalarında Ramazan Çağlayan'ın Kemal Gözler'e atif yaptığı, dolayısıyla ortada usulsüz alıntı olmadığı yolunda ibareler vardır.

Gerçekten de Ramazan Çağlayan'ın dava konusu kitabının pek çok sayfasında Kemal Gözler'e yapılmış pek çok atif vardır. Haliyle FSEK, m.35'e göre, bir alıntının kaynağının gösterilmesi, diğer alıntıyı hukuka uygun hâle getirmez. FSEK, m.35'e göre istisnasız her alıntının kaynağı gösterilmelidir. Ramazan Çağlayan'ın kitabında Kemal Gözler'e pek çok atif yapması, atif yapmadan Kemal Gözler'den aldığı diğer cümle ve paragrafları usulsüz alıntı olmaktan çıkarmaz. Bir yazarın diğer bir yazardan yüz adet alıntı yapmış ise yüz adet atif yapmalı, bin adet alıntı yapmış ise bin adet atif yapmalıdır.

7. RAMAZAN ÇAĞLAYAN'IN KİTABININ İKİNCİ BASKISI BU DAVANIN ESASI HAKKINDA BİR "İKRAR"DIR

Ramazan Çağlayan, bu davanın konusunu oluşturan İdarî Yargılama Hukuku kitabının Eylül 2011 birinci baskısını yaptıktan beş ay sonra, ama durup dururken değil, Kemal Gözler'in kendisine e-mail yoluyla eleştiriler yönelmemden sonra, Şubat 2012'de kitabının ikinci baskısını çıkardı (Ramazan Çağlayan, *İdarî Yargılama Hukuku*, Ankara, Seçkin, Ocak 2012).

Ramazan Çağlayan'ın kitabının ikinci baskısında, kitabının birinci baskısında pek çok hata ve eksikliğinin olduğunu kabul etmiş, bunu ikinci baskıya yazdığı önsözde açıkça yazmış ve bu davanın konusunu oluşturan 276 adet usulsüz alıntı örneğindeki eksiklik ve hataları bir ölçüde de olsa gidermeye çalışmıştır. Bu alıntılarının bir kısmını ikinci baskıdan çıkarmış, bir kısmını, değiştirerek yeniden kaleme almış, bir kısmında da atif eksikliklerini tamamlamıştır. *Ramazan Çağlayan'ın ikinci baskıda Kemal Gözler'e yaptığı atif sayısı 550'yi geçmiştir. Ancak ikinci baskıdan onbir ay sonra Ocak 2013'te kitabının yaptığı üçüncü baskısında ise Kemal Gözler'e ikinci baskıda yaptığı bütün atıfları çıkarmıştır.* Bu dava, kitabın **birinci baskısına** karşı açılmış bir davadır. İkinci ve üçüncü baskıya karşı dava açılmamıştır. Ancak ikinci baskıda yapılan değişiklikleri, düzeltmeleri ve atif eksikliklerinin giderilmesini bu davada delil olmak üzere 7.6.2012 tarihli "Cevaba Cevap Dilekçemiz" ve onun 316 sayfa uzunluğunda olan "Ek-1" nolu ekinde ilk derece mahkemesine sunulmuştur. Bu uzun ek de dava dosyasında bulunmaktadır.

Cevaba cevap dilekçemizin ekinde sunduğumuz 316 sayfa uzunluğunda “EK-1”de Ramazan Çağlayan’ın kitabının ikinci baskısı hakkında gözlemlerimizi etraflıca, tek tek örnekler üzerinden açıklamıştık. Bu davanın konusu olan 276 adet örneğin Ramazan Çağlayan’ın kitabının ikinci baskısında çok büyük ölçüde yeniden kaleme alındığı veya tümden çıkarıldığı ve yer yer atıf eksikliklerinin kısmen de olsa tamamlandığını açıklamıştık. Bu davaya konu teşkil eden örneklerden herhangi birinin ikinci baskıda değiştirilmesi veya tümden çıkarılması veya örnekteki atıf eksikliğinin giderilmesi aslında o örneğe ilişkin hukuka aykırılığın bulunduğu bizzat Ramazan Çağlayan tarafından kabul edildiği anlamına gelir. **Ramazan Çağlayan’ın kitabının ikinci baskısı aslında birinci baskıdaki alıntıların problemlili olduğunun kendisi tarafından ikrarıdır.** Cevaba cevap dilekçemizde ve ekindeki “EK-1”de bunu ayrıntılarıyla göstermemize rağmen bu husus bu davada dikkate alınmamış ve tartışılmamıştır.

İstinaf mahkemesi önünde Ramazan Çağlayan’ın kitabının ikinci baskısının bu davada delil teşkil ettiğini, bu kitabın ikrar mahiyetinde bir kitap olduğunu ileri sürmemize rağmen, **bu iddialarımız İstinaf Mahkemesinin gerekçeli kararında cevaplanmamıştır.** Bu gerekçeli karar, bizim ileri sürdüğümüz ve sunduğumuz bir delil olan (kitabın ikinci baskısı) değerlendirilmeden karar verilmiştir. Biz Ramazan Çağlayan’ın kitabının ikinci baskısına karşı davası açmadık. Dolayısıyla bu ikinci baskı davanın konusu değildir. Ancak bu kitabın ikinci baskısı bu davadaki iddianın ispatına yaradığı için bir delildir. **İkinci baskı bu davada delildir.** İstinaf mahkemesi, ileri sürmemize rağmen bu kitabın delil değerini tartışmamıştır. Davanın esasına etkili olan ve ileri sürülen delilin mahkeme tarafından tartışılmaması eksik inceleme oluşturur ve **bu karar bu nedenle de bozulmalıdır.**

8. RAMAZAN ÇAĞLAYAN’IN KİTABININ İKİNCİ BASKISINA YAZDIĞI “ÖNSÖZ”, BU DAVADA BİR DELİLDİR

Ramazan Çağlayan’ın kitabının ikinci baskısına yazdığı önsöz bu davada “ikrar” niteliğinde bir delildir. Bu açıdan ikinci baskının önsözü çok tipiktir ve burada zikredilmeye değerdir:

Ramazan Çağlayan’ın “İkinci Baskıya Önsözü”nün ilk iki paragrafını buraya aynen koyuyorum (Önsözün fotokopisi daha önce dosyaya sunulmuştu):

Ramazan Çağlayan, İdarî Yargılama Hukuku, Ankara, Seçkin, Ocak 2012, Önsöz:

İkinci Baskıya Önsöz

Kitabın birinci baskısında, içinde birçok eksiği ve hataları barındıran bir ödevle karşınıza çıktığım için bağışlanmamı talep ediyorum. Kitap içinde kimisi teknik sebeplerden, kimisi acemilikten, kimisi de yoğun çalışma ortamının getirdiği zihin dağınıklığından intaç eden bir çok hata bulunduğunu görünce doğrusu çok hicap duydum.

Birinci baskıda yer alan ve hayli yekûn tutan hataları görmeme, ders kitabı yazmanın ne kadar zor bir iş olduğunu anlamama ve bunu hakkıyla başaranlara gıpta ile bakmama vesile olan Kemal Gözler'e burada minnettarlığımı ifade etmek istiyorum. Orhan Veli'nin "*Bilmezdim şarkıların bu kadar güzel/ Kelimelerince kifayetsiz olduğunu*" dizelerini çoğumuz biliriz. Meselenin zorluğunu acemice bir gözüpeklikle böyle bir çalışmayan girerek idrak etmiş oldum. Ancak hiç başlamamaktansa, eksiklikleri ile de olsa (düzeltmek kaydıyla) başlamayı yeğlemek gerekir diye düşünüyorum. Şu hâlde; başlamıştık, öncekileri bir önsöz olarak kabul edip, eksiklikleri ve hataları düzelterek devam ediyoruz...

Bu "Önsöz", ikrardan başka ne anlama gelir? Ramazan Çağlayan açıkça "*kitabın birinci baskısında, içinde birçok eksiği ve hataları barındıran bir ödevle karşınıza çıktığım için bağışlanmamı talep ediyorum*" diyor. "*Kitap içinde ... birçok hata bulunduğunu görünce doğrusu çok hicap duydum*" diyor. Dahası "**birinci baskıda yer alan ve hayli yekûn tutan hataları görmeme, ... vesile olan Kemal Gözler'e burada minnettarlığımı ifade etmek istiyorum**" diyor.

Bu cümleleri okuduktan sonra sorulabilecek tek soru kalıyor: Yedi yıldır süren bu dava, neyin davasıdır?

Ramazan Çağlayan yukarıda açıkladığımız paragraf sonunda "*Ancak hiç başlamamaktansa, eksiklikleri ile de olsa (düzeltmek kaydıyla) başlamayı yeğlemek gerekir diye düşünüyorum. Şu hâlde; başlamıştık, öncekileri bir önsöz olarak kabul edip, eksiklikleri ve hataları düzelterek devam ediyoruz*" diyor. Evet doğrudur; "*eksiklik ve hataları düzeltmek*" lazımdır ve dahası bu eksiklik ve hataların yol açtığı zararı da gidermek gerekir. İşte yedi yıldır süren bu dava, bunun davasıdır.

9. GEREKÇELİ KARARDA BAŞKA BİLİRKİŞİ RAPORLARINA DAYANILMASI HUKUKA AYKIRIDIR

İstinaf Mahkemesinin temyiz ettiğimiz kararının gerekçe kısmında ilk derece yargılaması sırasında geçersiz kılınan bilirkişi raporlarına da atıf var-

dır. İlk derece mahkemesinin atadığı ilk bilirkişi heyeti, raporunu verdikten sonra üyelerden birinin aynı olayda daha önce bilirkişilik yaptığı ortaya çıkması üzerine, söz konusu üye görevden alınmış; daha sonraki gelişmeler neticesinde bu rapor geçersiz sayılmış ve Mahkeme tarafından yeni bir bilirkişi heyeti oluşturulmuştur. Geçersiz bilirkişi raporlarına dayanılmaz. İki geçersiz bilirkişi raporu bir geçerli bilirkişi raporu etmez; iki yanlışın bir doğru etmeyeceği gibi.

İstinaf Mahkemesinin kararının gerekçe kısmında, dava dosyasına davalı tarafından sunulan idarî soruşturmalarda alınan bilirkişi raporlarına da atıfta bulunulmuştur (Gerekçeli Karar, s.9-10). Bilindiği gibi hukuk davası başka, ceza davası başka, idarî soruşturma başkadır. Bir fiil, disiplin suçu oluşturmasa, bir fiil ceza kanunu açısından suç oluşturmasa dahi failin hukukî sorumluluğuna yol açabilir. O nedene istinaf mahkemesi kararında idari soruşturmada alınan bilirkişi raporlarına atıf yapılmasının hukukî sorumluluk açısından doğuracağı bir sonuç yoktur.

10. FRANSIYZCA UZMANI BİLİRKİŞİ PROF. DR. GÜL BAYSAN'IN "KARŞI OY" YAZISI ÖZELLİKLE DİKKATE ALINMALIDIR

İstinaf mahkemesi huzurunda alınan bilirkişi raporunda, bilirkişi heyeti üyesi Fransızca Uzmanı Prof. Dr. Gül Baysan'ın yazdığı 11 sayfalık bir muhalefet şerhi vardır. Profesör Fransızca metinlerin çevirisi konusunda ülkeyimizin en yetkin ve tecrübeli isimlerinden biridir.

Bu davada usulsüz alıntı olduğunu iddia ettiğimiz 276 adet örnekten pek çoğunun (mesela 13, 25, 28, 44, 51, 52, 53, 54, 73, 79, 91, 97, 101, 104, 109, 112, 121, 137, 142, 148, 151, 152, 153, 154, 156, 160, 162, 166, 167, 168, 169, 170,172, 177, 180, 181, 182, 183, 195, 197, 204, 205, 206, 207, 208, 210, 211, 212, 213, 214, 216, 218, 219, 220, 221, 223, 226, 236, 248, 251, 257, 259, 264, 269 nolu örnekler) değerlendirilmesi için Fransız yazarların kitaplarından alınmış Fransızca paragrafları, bir yandan Kemal Gözler'in paragrafları ile diğer yandan da Ramazan Çağlayan'ın paragrafları ile karşılaştırmak gerekmektedir.

Bilirkişi üyeleri Prof. Dr. Hayri Bozgeyik ve Dr. Celal Işıklar Fransızca bilmedikleri için bu karşılaştırmayı yapmaya ehil değillerdir. Fransızca metinlerin değerlendirilmesine dayanan örneklere ilişkin olarak bilirkişi raporunun çoğunluk görüşünü Hayri Bozgeyik ve Celal Işıklar tarafından yapılan değerlendirmelerin dikkate alınmaması, bu örnekler söz konusu olduğunda Fransızca uzmanı Gül Baysan'ın değerlendirmelerinin hükme esas alınmasını gerekir.

Fransızca Uzmanı Prof. Dr. Gül Baysan'ın yazdığı 11 sayfalık bir muhalefet şerhinde bu örneklerin pek çoğunda, rastlantıyla açıklanamayacak benzerliklerin bulunduğunu, Ramazan Çağlayan'ın cümlelerinin Fransızca asıl kaynakların çevirisi olmadığını, Kemal Gözler'in cümlelerinden alınma olduğunu, örnekleriyle ve çevirilerin kaynağı olan Fransız kelimelerin başka türlü çevrilmesi mümkün iken Ramazan Çağlayan tarafından hep Kemal Gözler'in çevirdiği şekilde çevirdiği delleriyle birlikte gösterilmiştir. Temyiz incelemesinde Fransızca Uzmanı Prof. Dr. Gül Baysan'ın yazdığı 11 sayfalık bir muhalefet şerhine özel önem atfedilmesini istirham ediyoruz.

11. GEREKÇELİ KARARDA ÜYE EROL KAPLAN'IN “KARŞI OY” YAZISI ÖZELLİKLE DİKKATE ALINMALIDIR

Temyiz ettiğimiz Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesinin 26.6.2018 tarih ve Esas No: 2017/1161, Karar No: 2019/642 sayılı kararı oy birliğiyle alınmış bir karar değildir. Üye Erol Kaplan karar muhalif kalmış ve 10 sayfa uzunluğunda bir muhalefet şerhi yazmıştır (Gerekçeli karar, s.31-40). Bu şerhte üye Erol Kaplan, çeşitli alıntı örneklerini (Örnek 25, 28, 44, 59, 96, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 109, 114, 127, 142, 148, 155, 160, 161, 168, 170, 172, 180, 183, 205, 206, 208, 211, 212, 214, 215, 216, 219, 221, 226, 248, 257, 264) tek tek incelemiş ve bunlarda davacının ve davalının kitaplarındaki paragraflar ve cümlelerin birbirlerinin aynı olduğunu veya rastlantıyla açıklanamayacak ölçüde benzer olduklarını ve dolayısıyla bunların usulsüz alıntı oluşturduklarını gözlemlemiş ve şu sonuca varmıştır:

“...Önceki eserde bulunan yabancı eserlere yönelik yapılan atıflardaki maddi hataların ya da anlatım bozukluklarının tekrarının alıntı yapıldığını ispat eden unsurlar oldukları, yabancı kaynaklardan ve özellikle Fransız dilinde vücuda getirilen eserlerden yapılan alıntılarının, sonradan Türkçe olarak oluşturulan farklı ve birbirinden bağımsız vücuda getirildiği iddia olunan iki ayrı esere, iki ayrı yazar tarafından aynı yerlerden ve aynı şekilde alıntı yapılmasının, alıntılarının birebir aynı şekilde tercüme edilmesinin, aynı biçimde yorumlanmasının, değerlendirilmesinin, eleştirilmesinin, önceki alıntulamayı yapan eserdeki gibi kelimelerin tırnak içine alınmasının, Türkçe karşılığı yanına yabancı dildeki karşılığının konulmasının, konuya ilişkin gerek Türk, gerek Fransız Danıştay'ına ait kararların aynı tarih sırasıyla, aynı biçimde seçilen bölümlerinin, benzer biçimsel özellikleri ile birlikte sonraki esere alınmasının, değerlendirilmesinin ve eleştirilmesinin, içerisindeki cümlelerin dahi aynı seçilmesinin tesadüf olarak değerlendirilemeyeceği, somut uyuşmazlıkta ise davalının bu ilkelere uymadığı ve sayılan örnekler yönünden usulsüz iktibas yaptığı anlaşıldığından, bu paragraflar yönünden davanın kısmen kabulüne karar verilmesi gerektiği kanaatindeyim” (Gerekçeli Karar, s.40).

Karşı oy kullanan üye Erol Kaplan, bu dosyadaki naip üye olduğunu, bir buçuk yıl kadar süren inceleme safhasında dosyayla ilgili altı duruşmayı yö-

nettiği, dosyayı doğal olarak en iyi bilen üye olduğu hususunun da altını çizmek isteriz.

Temyiz incelemesinde gerekçeli karardaki muhalefet şerhine ve özellikle bu şerhte açıklanan somut usulsüz alıntı örneklerinin özel bir önem verilmesini istirham ediyoruz.

DURUŞMA TALEBİMİZ

Bu dava 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 369'uncu maddesinin ikinci fıkrasında sayılan dava türlerinden değildir ve keza orada belirtilen parasal sınırın da altında kalmaktadır. Ancak Aynı maddenin dördüncü fıkrası Yargıtaya, *“ikinci fıkra hükmü ile bağlı olmaksızın, bilgi almak üzere resen de duruşma yapılmasına karar” verme yetkisini* tevcih etmektedir. Bu dava 2012’de açılmış yedi yıldır devam eden, içinde çok uzun dava dilekçeleri, cevap dilekçeleri ve uzun bilirkişi raporları olan bir davadır. Ayrıntılardan öte, bir duruşma ortamında, dava konusu meselenin özünün karşılıklı tartışılmasında yarar vardır. **Bu nedenle temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasına karar verilmesini talep ederiz.**

SONUÇ VE TALEPLER

Yukarıda açıklanan sebepler ile hukuka aykırı olan Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 20. Hukuk Dairesinin 26.6.2018 tarih ve Esas No: 2017/1161, Karar No: 2019/642 sayılı kararının temyizen incelenerek **bozulmasına** ve **yargılama giderlerinin karşı tarafa yükletilmesine** karar verilmesini saygılarımla davacı adına arz ve talep ederim.

9 Temmuz 2019

Davacı Vekili Av. Fahrettin KAYHAN